

Buugga Daanyeel - Lambar Siddeetan iyo Shan

Daah-furka Socdaalka Nebinnimo: Xidhiidhka Rabbaaniga ah ee Marxaladihii Taariikhiga ahaa

Jeff Pippenger
2024-02-18

Boqol iyo lix iyo labaatan sano ka dib kacdoonkii 1863, sannadkii 1989 ayaa lixdii aayadood ee ugu dambeeyey ee Daanyeel kow iyo tobnaad la furay. Aqoontii markii ugu horraysay la furay sannadkaas waxay ahayd garashada xariiqyada dib-u-habaynta ee taariikhda quduuska ah, iyo muujinta in dhammaantood ay is barbar socdaan. Dabadeed sannadkii 1992, iftiinkii lixda aayadood ee ugu dambeeyey wuxuu bilaabay inuu soo baxo. Soo-bandhigyadii ugu horreeyey ee dadweyne ee runahan waxay ahaayeen sannadkii 1994, mawduucuna wuxuu ahaa xariiqyada dib-u-habaynta. Sannadkii 1996, waxaa la daabacay majallad cinwaankeedu ahaa *The Time of the End*, taas oo aqoonsatay lixdii aayadood ee ugu dambeeyey ee Daanyeel kow iyo tobnaad.

1996 waxay ahayd sannadkii fariinta si rasmi ah loo habeeyey, taas oo ah calaamad-dhacdo la barbar socota habayntii rasmiga ahayd ee fariintii William Miller sannadkii 1831. Fariintii Miller waxay ahayd ku dhawaaqiddii furitaanka xukunka, lixda aayadood ee ugu dambaysa ee Daanyeel kow iyo tobannaadna waxay ahaayeen ku dhawaaqiddii xidhitaanka xukunka. Mawduuca fariintii Miller wuxuu ahaa wakhtiga waxesii sheegidda sida loogu muujiyey Kitaabka Quduuska ah. Mawduuca lixda aayadood ee ugu dambaysa ee Daanyeel kow iyo tobannaad wuxuu ahaa Rooma casriga ah (boqorka woqooyi ee been-abuurka ah). Habraacii loo muujiyey Miller wuxuu ahaa 14-kiisii Xeer ee Fasiraadda Waxesii Sheegidda. Habraacii la muujiyey 1989-na, wuxuu ahaa “xarriiq xarriiq dusheed” ee dhaqdhaqaaqyada dib-u-habaynta.

Shaqadii Miller waxa ay ku jirtay adkaynidda Erayga Ilaah inuu yahay kan awoodda leh, taas oo ka soo horjeedda dhaqammadii iyo caadooyinkii baabbanimada ee dunida ka jiray kun iyo laba boqol iyo lixdan sannadood. Sababtaas awgeed, farriintii Miller waxaa markii ugu horraysay la daabacay 1831 (sidaas ayaana farriintii Miller si rasmi ah loogu qaabeeyey), si qumman laba boqol iyo labaatan sannadood ka dib soo saariddii Kitaabka King James. Shaqada *Future for America* waxa ay ahayd aqoonsiga doorka Maraykanka ee bogsiiinta nabarkii dhimashada lahaa ee baabbanimada ee sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Sababtaas awgeed, majalladda *The Time of the End* waxaa la daabacay 1996 (sidaas ayaana farriinta si rasmi ah loogu qaabeeyey), si qumman laba boqol iyo labaatan sannadood ka dib bilowgii Maraykanka ee 1776.

Aqoonsiga laba boqol iyo labaatan sannadood ee mawduuca dhaqdhaqaaq kasta oo dib-u-habayn ah ku xidhay barta tixraaca taariikheed lama garanayn ilaa waqti aad uga dambeeyey Sebtembar 11, 2001, waayo ma ahayn ilaa hooggii saddexaad taariikhdaas yimid in Rabbigu dadkiisa dib ugu hoggaamiyey waddooyinkii hore ee Yeremyaah cutubka lixaad, aayadaha lix iyo toban iyo toddoba iyo toban. Halkaas ayaa dib loogu helay iftiinkii “toddobada jeer,” oo markii iftiinkaasu kobcay waxaa caddaatay in laba boqol iyo labaatan yahay tirada isku xidha Daanyeel siddeed, aayadaha saddex iyo toban iyo afar iyo toban. Aayadda saddex iyo tobnaad waxaa lagu aqoonsaday aragtida

“chazon” ee taariikhda waxsii sheegidda, aayadda afar iyo tobnaadna waxaa lagu aqoonsaday aragtida “mareh” ee “muuqashada.” Xidhiidhka ka dhexeeya labadaas aayadood waa wixii Jibriil u yimid inuu Daanyeel baro, oo Daanyeelna wuxuu metelaa dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya ee yimaada inay fahmaan xidhiidhka ka dhexeeya labadaas aragti.

Aragtida aayadda saddex iyo tobnaad waxay matalaysaa “toddobada jeer” (laba kun iyo shan boqol iyo labaatan sannadood), halka aragtida aayadda afar iyo tobnaad ay matalayso laba kun iyo saddex boqol oo maalmood (sannadood). “Toddobada jeer” ee ka geesta boqortooyadii koonfureed ee Yahuudah, taas oo matalaysa Yahuudah, Yerusaaalem iyo meesha quduuska ah, waxay bilaabatay 677 BC, halka labada kun iyo saddexda boqol ee sannadood ee tilmaamaya soo celinta Yerusaaalem iyo meesha quduuska ahi ay bilaabmeen 457 BC.

Laba boqol iyo labaatan sannadood ayaa isku xidhaya labadan muujin, tirada laba boqol iyo labaatan waxaa loo aqoonsaday inay calaamad u tahay xidhiidhka ka dhexeeya ku tumashada ciidanka iyo meesha quduuska ah oo ay sameeyeen quwadaha baabi’inta ee jaahilnimada iyo papanimada, taas oo loo metelay kala firdhin iyo cadhada Ilaah. Laba boqol iyo labaatan sannadood waxay isku xidheen muujintii shaqada shaydaannimada ee ku tumashada meesha quduuska ah iyo muujintii shaqada cibaado leh ee dib loogu soo celinayo isla macbudkaas. Sidaas daraaddeed, laba boqol iyo labaatan sannadood waa calaamad ka dhigan xidhiidh quduus ah.

Sida dhaqdhaqaaqii Millerite uu ku dhammaaday fallaagadii 1863, dabadeedna boqol iyo lix iyo labaatan sano ka dib uu yimid dhaqdhaqaaqii malaa’igta saddexaad, taas oo adkaynaysa in labada dhaqdhaqaaq ay ku xidhaayeen astaanta “toddobada goor” (boqol iyo lix iyo labaatan), ayaa sidoo kale laba boqol iyo labaatan-ka sano ee isku xidhay dhidib-u-taaggii Miller ee farriinta Kitaabka Quduuska ah sannadkii 1831 iyo soo saariddii Kitaabka King James sannadkii 1611, sidaas oo kalena isla muddadaas wakhtigu waxay Future for America ku xidhaysay bilowgii Ameerika, iyadoo tilmaamaysay dhammaadka Ameerika.

22-kii Oktoobar, 1844, Rasuulkii Axdiga ayaa si lama filaan ah u yimid macbudkii uu ku soo kiciyey lix iyo afartan sannadood gudahood, laga bilaabo 1798, dhammaadkii cadhadii hore, ilaa 1844, dhammaadkii cadhadii dambaysay. Gelitaankiisii macbudka waxaa ka horreeyey daadinta Ruuxa Quduuska ah ee ku timid dhaqdhaqaaqii Qayladii Habeenbadhka, kaas oo uu hore uga sii tusaaleeyey gelitaankii guusha lahaa ee Masiixu ku galay Yerusaaalem. Labadaas markhaati waxay caddaynayaan in marka dhaqdhaqaaqii Qayladii Habeenbadhka lagu celiyo maalmaha ugu dambeeya, Masiixu uu soo kicin doono macbudka boqol iyo afartan iyo afarta kun. Labada dhaqdhaqaaq ee ay ku rumoobayso Qayladii Habeenbadhka ee masaalka tobanka bikradood ayaa is barbar socda.

“Badanaa waxaa la ii soo jeediyaa masaalkii tobanka bikradood, shan ka mid ahna ay ahaayeen xigmad leh, shanna nacasyo. Masaalkan waa la fuliyey, waana la fulin doonaa ilaa xarafka ugu dambeeya, waayo wuxuu si gaar ah u khuseeyaa wakhtigan, oo sida farriinta malaa’igta saddexaad, waa la fuliyey, wuxuuna sii ahaan doonaa runta hadda jirta ilaa dhammaadka wakhtiga.” Review and Herald, August 19, 1890.

Taariikhda reer Miileraytka (dhaqdhaqaaqii malaa'igta koowaad), waxay matalaysaa muujin sii kordhaysa oo ah xoogga Ilaah oo bilaabmay markii kitaabka Daanyeel shaabadda laga qaaday sannadkii 1798. Xooggaas wuxuu sii kordhay markii malaa'igtii Muujintii toban ay soo degtay 11-kii Agoosto, 1840. Dabadeedna niyad-jabkii ugu horreeyey ee 19-kii Abriil, 1844 ayaa yimid, ugu dambayntiina wuxuu horseeday daadinta Ruuxa Quduuska ah shirkii teendhooyinka ee Exeter oo bilaabmay 12-kii Agoosto, 1844, wuxuuna ku sii fiday sida hir weyn oo baddu dhulka oo dhan dul maraya ilaa 22-kii Oktoobar, 1844.

Taariikhda Future for America (dhaqdhaqaaqa malaa'igta saddexaad), waxay matalaysaa muujin sii kordhaysa oo xoogga Ilaah ah oo bilaabatay markii kitaabka Daanyeel la furfuray sannadkii 1989. Xooggaasi wuu kordhay markii malaa'igtii Muujintii siddeed iyo tobnaad soo degtay Sebtembar 11, 2001. Dabadeedna niyad-jabkii ugu horreeyey ee Luulyo 18, 2020 ayaa yimid, kaas oo ugu dambayntii horseedi doona daadinta Ruuxa Quduuska ah, taas oo sii fidi doonta sida dab duurka qabsaday oo kale dhulka oo dhan ilaa Miikaa'iil istaago oo wakhtiga tijaabada aadamuhu xidhmo.

22-kii Oktoobar, 1844, waxsiiyo dhowr ah ayaa rumoobay, sidaas awgeedna waxa la aqoonsaday in, marka sharciga Axadda ee dhawaan imanaya la joogo, waxsiiyo dhowr ah mar kale rumoobi doonaan. Mid ka mid ah waxsiiyaadkaas waa dib-u-dhaca aragtida sida loogu matalay cutubka labaad ee Xabaquuq. Cutubka labaad ee Xabaquuq wuxuu aqoonsaday waayo-aragnimada dhaqdhaqaaqii malaa'igta kowaad iyo kan saddexaad labadaba. Labada dhaqdhaqaaqba waxa ay la kulmaan dood ku saabsan hab-raaca saxda ah ee Kitaabka Quduuska ah, taas oo ka dhex dhacda wakiillada dhaqdhaqaaqaas iyo dadkii hore loo doortay ee inta dooddu socoto la dhaafayo.

Fariintii ay ahayd in ay ilaaliyaan waardiyayaashii taariikhda malaa'igta kowaad waxay ahayd aqoonsiga runnada (jawharadihii Miller), kuwaas oo ugu dambayntii lagu matalay labada shax ee quduuska ah ee 1843 iyo 1850. Intii dooddu socotay waxaa jiri lahaa niyad-jab calaamadeeya kala-soocid ka timaadda labada kooxood ee iska soo horjeeda, iyo baaq ku wajahan quduusnaansho ka sii qoto dheer oo loo jeediyey kuwa aaminka ah.

Markaas Xabaquuq wuxuu tilmaamayaa kala-duwanaanshaha u dhexeeya labada dabaqadood ee ku lug lahaa habka tijaabinta ee runta aasaasiga ah. Habkaas tijaabinta, oo ay ku jirtay doodii u dhexeysay labadaas dabaqadood ee aamustay Oktoobar 22, 1844, wuxuu ku dhammaaday isla meeshii cutubka labaad ee Xabaquuq ku dhammaaday.

Laakiinse Rabbigu wuxuu ku jiraa macbudkiisa quduuska ah; dunida oo dhammu hortiisa ha ku aamusto. Xabaquuq 2:20.

Rabbigu si kedis ah ayuu u soo galay macbudkiisii Millerite-ka ahaa, oo markaas dunida oo dhammu aamusnaan bay ahayd inay xajisato, waayo waxaa yimid Maalintii Kafaaraggudka ee astaan-dhammaystiran, waxaana billowday xukunkii kuwii dhintay. Taariikhda nebiyadeed ee Xabaquuq cutubka labaad waxay ku dhammaatay Oktoobar 22, 1844, Ciisena mar walba dhammaadka wax ayuu la aqoonsadaa bilowga wax. Bilowgii labada riyo ee laba kun iyo shan boqol iyo labaatan sannadood ee lagu tuntay macbudka iyo ciidanka, iyo riyadii soo celinta macbudka iyo ciidanka, waxay wada bilaabmeen isku mar, hase yeeshee waxaa u dhexeeyey laba

boqol iyo labaatan sannadood; oo markii ay dhammaadeen, waxaa lagu aqoonsaday inay dhammaadeen, Xabaquuq cutubka LABA aayadda LABAATAN.

Marka dhow soo socda ee Axadda la dejiyo, waxsii sheegyo badan ayaa rumoobi doona. Mid ka mid ah waxsii sheegyadaas waa dib-u-dhaca aragtida sida loogu matalay cutubka labaad ee Xabaquuq. Cutubka labaad ee Xabaquuq wuxuu qeexayaa waayo-aragnimada dhaqdhaqaaqa malaa'igta kowaad iyo tan saddexaadba. Labada dhaqdhaqaaqba waxay la kulmaan dood ku saabsan habraaca saxda ah ee kitaabiga ah, taas oo lagu fuliyo inta u dhexaysa wakiillada dhaqdhaqaaqaas iyo dadkii hore loo doortay ee laga gudbayo intii habka dooddu socday.

Farriinta ay tahay in waardiyaasha taariikhda malaa'igta saddexaad ay difaacaan waa aqoonsiga runnada (dahabyadii Miller), kuwaas oo ugu dambayntii lagu matalay labadii shax ee quduuska ahaa ee 1843 iyo 1850. Intii lagu jiray habraaca doodda waxaa jiray niyad-jab calaamadeeyey kala-sooc u dhexeeya labadii qaybood ee isdiidanaa, iyo baaq loogu yeedhay daahirin qoto dheer kuwa aaminka ah. Dabadeedna Xabaquuq wuxuu aqoonsanayaa kala-duwanaanshaha u dhexeeya labadaas qaybood ee ku lug leh habraaca imtixaanka ee runnada aasaaska ah. Habraacaas imtixaanka ah, kaas oo lagu matalay doodda u dhexaysay labada qaybood, wuxuu si buuxda ugu dhammaan doonaa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya, isla meeshii cutubka labaad ee Xabaquuq ku dhammaaday.

Laakiinse Rabbigu wuxuu ku jiraa macbudkiisa quduuska ah; dhulka oo dhammu hortiisa ha ku aamuso. Xabaquuq 2:20.

Rabbigu si kedis ah ayuu u geli doonaa macbudka boqolka iyo afar iyo afartan kun, markaasna dhulka oo dhan wuu aamusi doonaa; waayo, Maalinta Kafaaro-gudka ee ka-hortaalka ahi waxay gaadhi doontaa xukunka kuwa nool. Taariikhda nebinnimada ee Xabaquuq cutubka labaad waxay ku dhammaataa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya, oo Ciise had iyo jeer wuxuu dhammaadka shay ku aqoonsadaa bilowga shay.

Xukunka kuwa nool waxay bilaabatay Sebtembar 11, 2001, laakiin xukunkaasu waa habsocod. Habsocodkaasu wuxuu ka bilaabmaa guriga Ilaah, dabadeedna wuxuu gaadhaa heer xukun ku yimaado kuwa ka baxsan guriga Ilaah. Markii dhismayaashii waaweynaa ee Magaalada New York la dumiyeey, xukunkii uu matalayey malaa'igta shaabadayntu oo dhex maraysa Yeruusaalem oo calaamad saaraysa kuwa u taaha oo u baroorta karaahiyooyinka lagu sameeyo kiniisadda, iyo weliba karaahiyooyinka lagu sameeyo dalka, ayaa bilaabmay. Marka dhow uu yimaado sharciga Axadda, Masiixu wuxuu dhammeeyey hawsha dhisidda macbudka boqol iyo afartan iyo afarta kun, malaa'igaha wax baabbi'iyana waxay xukun ku soo dejin doonaan Yeruusaalem.

Markaas boqolka iyo afar iyo afartan kun waxaa loo taagaa sidii calan, waxaana bilowda xukunka kuwa nool ee adhiga kale, oo lagu matalay Edom, Moo'aab, iyo kuwa ugu waaweyn reer Cammoon ee ku xusan Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad, aayadda afartan iyo kow.

Hadday laga fiirsanayo dhaq-dhaqaaqii Millerite-ka ee malaa'igtii kowaad ama dhaq-dhaqaaqa xoogga badan ee malaa'igta saddexaad, taariikhda oo dhan ee dhaq-dhaqaaqa dib-u-habaynta ahi waxay metelaysaa muujin sii kordhaysa oo runta ah, taas oo ku dhammaata daadsanaanta Ruuxa

Quduuska ah. Daadsanaanta Ruuxa Quduuska ahi waa udub-dhexaadka waxsii sheegyada maalmaha ugu dambeeya. Tani waa sababta bikradaha nacasyada ahi aanay saliid u lahayn, halka kuwa xigmadda lahu ay leeyihiin. Saliiddu waa roobka.

Waxay yidhaahdaan, Haddii nin naagtiisa eryo, oo ay ka tagto isaga, oo ay nin kale yeelato, miyuu haddana ugu soo noqon doonaa? Sow dalkaasu aad uguma nijaasoobi doono? Laakiinse adigu waxaad ka dhillaysatay kuwo badan oo ku caashaqay; weliba ii soo noqo, ayaa Rabbigu leeyahay. Indhahaaga kor ugu qaad meelaha sarsare, oo bal eeg meesha aadan la seexan. Jidanka ayaad ugu fadhiisatay iyaga, sidii Carabtii cidlada joogtay; oo dalka waxaad ku nijaasaysay dhillaysigaaga iyo xumaantaada. Sidaas daraaddeed roobabkii waa la celiyey, oo roobkii dambe ma da'in; oo waxaad lahayd foodda naag dhillo ah, waad diidday inaad xishootid. Miyaadan hadda ka dib ii qayshan doonin, Aabbow, adigu waxaad tahay hanuuniyihii dhallinyaranimadayda? Yeremyaah 3:1–4.

Qoraalkaas (oo nebiyadii oo dhammuna ka hadlaan maalmaha ugu dambeeya), Ilaah wuxuu muujinayaa in dadkiisii ay sino galeen, ilaa heer ay yeesheen foodda dhillo. Dhillada maalmaha ugu dambeeya waa awoodda baabanimada, foodduna waxay ka dhigan tahay go'aan ula kac ah. Dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya waa shar leh, hase yeeshee Ilaah wuxuu bixinayaa baaqii ugu dambeeyey, in kastoo ay gaadheen meel ay ku yimaadeen isla go'aankii dhillada. Waxay sameeyeen dabeecad uu matalo qarniga afraad, halkaas oo ay diyaar u yihiin inay qorraxda caabudaan sida lagu matalay qarniga afraad ee Yexesqeel cutubka siddeedaad.

“Wakhtigu waa yimid in iftiinka runta ahi ka dhex iftiimo gudcurka akhlaaqda. Farriinta malaa'igta saddexaad ayaa loo diray dunida, iyadoo dadka looga digayo inay qaataan summadda bahalka ama tan sanamkiisa fooddooda ama gacmahooda. In summaddan la qaato waxay ka dhigan tahay in la gaaro isla go'aankii uu bahalku qaatay, oo la taageero isla fikradihii uu taageeray, iyadoo si toos ah looga horjeedo ereyga Ilaah. Kuwa summaddan qaata oo dhan, Ilaah wuxuu ka leeyahay, ‘Isaguna wuxuu cabbi doonaa khamriga cadhada Ilaah, oo aan qasin lagu shubin koobka xanaaqiisa; waxaana lagu cadaabi doonaa dab iyo baaruud hortooda malaa'igaha quduuska ah iyo hortiisa Wanka.’” Review and Herald, July 13, 1897.

Yeremyaah wuxuu aqoonsanayaa dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya inay horeba u leeyihiin foodda dhillada. Waxay qarka u saaran yihiin inay helaan calaamadda bahalka, waayo iyagu waa “kuwa sharka leh.” Qoraalka hadda la soo xigtay, Sister White waxay sii waddaa:

“Haddii iftiinka runta lagu soo bandhigay, isagoo kuu muujinaya Sabtida amarka afraad, oo tusaya in erayga Ilaah aanu wax aasaas ah ugu jirin ilaalinta Axadda, haddana aad weli ku dheganaato Sabtida beenta ah, adigoo diidaya inaad quduus ka dhigto Sabtida uu Ilaah ugu yeedho ‘maalintayda quduuska ah,’ waxaad qaadanaysaa calaamadda bahalka. Goormay tani dhacdaa?—Marka aad addeecdo amarka kugu faraya inaad ka joogsato shaqada Axadda oo Ilaah caabuddo, iyadoo aad og tahay inaanu Kitaabka Quduuska ah ku jirin xataa hal eray oo muujinaya in Axaddu ay tahay wax ka duwan maalin shaqo oo caadi ah, waxaad oggolaanaysaa inaad hesho calaamadda bahalka, oo aad diiddo shaabadda Ilaah. Haddii aynu calaamaddan ku qaadanno fooddayada ama gacmaheenna, xukunnada lagu dhawaaqay kuwa caasiyiinta ah waa inay innagu dhacaan. Laakiin shaabadda Ilaaha nool waxaa la saaraa kuwa

si damiir leh u dhawra Sabtida Rabbiga.”

“Ilaahna wuxuu arkay in xumaantii dadka dhulka ku sugnayd ay weynayd, iyo in fikir kasta oo ka soo maaxda male-awaalka qalbigiisu uu had iyo goor shar keliya ahaa.... Dhulkuna sidoo kale wuu xumaaday Ilaah hortiisa, dhulkuna wuxuu ka buuxsamay dulmi iyo rabshad.... Markaasaa Ilaah wuxuu Nuux ku yidhi, Dhammaadka noolaha oo dhan ayaa hortayda yimid; waayo, dhulku iyaga aawadood ayuu uga buuxsamay dulmi iyo rabshad; oo bal eeg, waxaan iyaga la baabbi’ in doonaa dhulka.” Waxay ahayd in la dabar gooyo, maxaa yeelay waxay nijaaseeyeen dhulkii Ilaah u abuuray in ay ku raaxaystaan dad xaq ah.

“Siday ahayd waayihii Nuux,” Masiixu wuxuu ku dhawaaqay, “sidaas oo kalena ayay ahaan doontaa waayaha Wiilka Aadanaha.” Oo sow sidaas ma aha? Qof kasta oo eega wargeysyada maalinlaha ah wuxuu arki karaa liis dheer oo dembiyo ah—sakhraannimo, xatooyo, dhac, lunsasho, dil. Mararka qaarkood qoysas dhan ayaa la laayaa, si damaca ninkaas ee ah inuu hantiyo lacag ama hanti aan isaga lahayn loo qanciyo. Dunidu runtii waxay noqonaysaa sidii ay ahayd waayihii Nuux, maxaa yeelay dadku si cad ayay u iska indhatiraan amarrada Ilaah.” Review and Herald, July 13, 1897.

Yeremyaah wuxuu tilmaamayaa dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya oo qarka u saaran inay qorraxda u sujuudaan, oo markuu sidaas sameeyona wuxuu caddeynayaa in “roobkii la celiyey, oo uusan jirin roobkii dambe; oo waxaad lahayd food dhillo, waad diidday inaad xishootid.” “Kuwa sharka leh” ee dadka Ilaah maalmaha ugu dambeeya ma helayaan roobka dambe, oo way diidaan inay xishoodaan, waayo fikirradoodu waxay noqdeen kuwo had iyo goor shar leh, sida ay u matalayso taariikhda Nuux, iyo sidoo kale qolalka sanamyada ee karaahiyada labaad ee Yexesqeel cutubka siddeedaad.

Yeremyaah wuxuu kuwa sharka leh ee aan xishoon ee ka mid ah dadkii Ilaah maalmaha ugu dambeeya u tilmaamayaa inay “ka qayshaan” “wakhtigaas” “Hagaha” “dhallinyaranimadooda.” Hagaha dhallinyaranimada Adventism-ka wuxuu ahaa labada loox ee Xabaquuq iyo dahabyadii halkaas ku matalnaa. Rajada keliya ee looga bixi karo sharka ku dhow inuu dhimasho weligeed ah ku soo dejiyo kuwa sharka leh ee ka mid ah dadkii Ilaah maalmaha ugu dambeeya waa in loo qayshado Ilaaha ahaa Hagaha bilowgii, kaas oo yimid “wakhtiga ugu dambaysta” sannadkii 1798.

Arrinka taariikhda malaa’igta koowaad ama tan saddexaad ku jirta waa in la helo ama aan la helin roobka dambe. Roobka dambe wuxuu bilaabmay markii quruumuhu cadhoodeen 11 Sebtembar, 2001.

“Wakhtigaas, intii shuqulka badbaadadu soo xirmayay, dhib baa dhulka ku soo degi doona, quruumuhuna way cadhoon doonaan, hase ahaatee waa la xakamayn doonaa si aanay u hor istaagin hawsha malaa’igta saddexaad. Wakhtigaas ‘roobka dambe,’ ama baraarujinta ka timaadda Rabbiga hortiisa, ayaa iman doona si uu awood u siiyo codka weyn ee malaa’igta saddexaad, oo uu quduusiinta ugu diyaariyo inay istaagaan wakhtiga toddobada belaayo ee ugu dambaysta ah la shubi doono.” Early Writings, 85.

“Roobkii dambe,” oo sidoo kale loo aqoonsaday “nasteexaynta,” wuxuu billowday markii quruumuhu cadhoodeen, oo wakhtigaasna “shuqulka badbaadadu” wuxuu bilaabay inuu xirmo.

Afarta malaa'igood ee Muujintii toddobaad waxay xakameeyaan afarta dabaylood inta la dhammaystirayo shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun, oo Yexesqeel cutubka sagaalaadna, shaqadaas waxaa lagu matalay malaa'ig calaamad saaraya kuwa ka taaha oo ka ooya karaahiyada lagu sameeyo Yerusaaalem. Sebtembar 11, 2001 malaa'igtu waxay bilaabeen shaqada xidhitaanka ee calaamad saaridda foodaha boqolka iyo afarta iyo afartan kun.

Shaqada xidhitaanka ee malaa'igta saddexaad waxaa la dhammaystiraa inta lagu jiro daadinta roobka dambe, kaas oo sidoo kale ah "baraarujinta", taas oo ah farriin.

Kuwii uu ku yidhi, Kanu waa nasashadii aad kuwa daallan ku nasin lahaydeen; kanuna waa qaboojintii; hase yeeshee ma ay doonayn inay maqlaan. Ishacyaah 28:12.

Farriinta ay diidaan inay ku maqlaan Ishacyaah waa farriinta lagu gudbiyo carrabyo taataabasho leh, waana farriinta imtixaanka ah ee matasha habraaca "xariiq dusheeda xariiq."

Laakiin ereygii Rabbigu iyaga wuxuu u ahaa amar korkiis amar, amar korkiis amar; sadar korkiis sadar, sadar korkiis sadar; halkan wax yar, halkaasna wax yar; si ay u socdaan, oo dib ugu dhacaan, oo u jabaan, oo dabin loogu dhaco, oo la qabsado. Haddaba maqla ereyga Rabbiga, kuwiinnan quudhsadayaasha ah ee dadka Yerusaaalem jooga xukuma. Maxaa yeelay, waxaad tidhaahdeen, Axdigii ayaannu dhimasho la dhignay, oo She'oolna heshiis baannu la galnay; markii belaayada daadadka u soo rogmanaysaa ay dhex marto, annaga nama soo gaadhi doonto; waayo, beenta ayaannu gabbaad ka dhignay, oo been-abuurka ayaannu hoostiisa isku qariday. Ishacyaah 28:13-15.

Eraygii Rabbiga, oo ah farriinta nasashada iyo qabowga (roobka dambe), taas oo ka dhigta inay "tagaan, oo dib u dhacaan, oo la jebiyo, oo lagu dabto, oo la qabsado," waxaa la siiyaa "nimanka quudhsada, oo xukuma dadkan Yerusaaalem jooga." Yerusaaalem waa meesha ay malaa'igtu ku calaamadiyaan kuwa taaha oo ooya, oo odayaashii khiyaamay kalsoonidii loo dhiibay ay yihiin kuwa ugu horreeya ee dhaca.

"Calaamadda badbaadada ayaa la saaray kuwa 'u taaha oo u ooya karaahiyoooyinka oo dhan ee dhexdeeda lagu sameeyo.' Hadda malaa'igtii dhimashada ayaa baxaysa, sida loogu matalay riyadii Yexesqeel nimankii watay hubkii wax lagu gowraci lahaa, kuwaasoo amarka la siiyey: 'Si buuxda u laaya odayaasha iyo dhallinyarada, gabdhaha, iyo carruurta yaryar, iyo dumarka; laakiinse ha u dhowaanina nin kasta oo calaamaddu saaran tahay; oo ka bilaaba meesheyda quduuska ah.' Nebigu wuxuu leeyahay: 'Waxay ka bilaabeen waayeelladii joogay guriga hortiisa.' Yexesqeel 9:1-6. Hawsha baabbi'inta waxay ka bilaabataa kuwa qirtay inay yihiin ilaaliyayaasha ruuxiga ah ee dadka. Waardiyayaasha beenta ahi iyaga ayaa ugu horreeya ee dhaca. Ma jiro mid loo nixinayo ama loo reebayo. Rag, dumar, gabdho, iyo carruur yaryarba wadajir bay u baabba'aan." Khilaafka Weyn, 656.

Waxaannu maqaalka xiga ku sii wadi doonnaa ka hadlidda kororka aqoonta ee yimid sannadkii 1989.

"Kan ka arka waxa dusha ka hooseeya, oo akhriya qalbiyada dadka oo dhan, wuxuu kuwa iftiin weyn helay ka leeyahay: 'Iyagu ma murugaysna mana la yaabban yihiin xaaladdooda anshaxeed iyo ruuxeed darteed.' Haa, iyagu waxay doorteen jidadkooda, naftooduna waxay ku

faraxdaa karaahiyadooda. Aniguna waxaan dooran doonaa khiyaamooyinkooda, oo waxaan ku soo dejin doonaa waxyaalihii ay ka cabsanayeen; maxaa yeelay markaan yeedhay, midna ma jawaabin; markaan hadlayna, ma ay maqlin; laakiinse waxay indhahayga hortooda ku sameeyeen shar, oo waxay doorteen wixii aanan ku farxin.’ ‘Ilaahna wuxuu u soo diri doonaa dhalanteed xoog leh, si ay been u rumaystaan,’ maxaa yeelay ‘ma ay aqbalin jacaylka runta si ay u badbaadaan,’ ‘laakiin waxay ku farxeen xaqdarrada.’ Ishacyaah 66:3, 4; 2 Tesaloniika 2:11, 10, 12.

“Macallinka jannadu wuxuu weydiiyey: ‘Waa maxay khiyaano ka xoog badan oo maskaxda marin-habaabin karta marka loo ekeysiiya in aad ku dul dhisaysaan aasaaska saxda ah iyo in Ilaah aqbalayo shuqulladiinna, halka dhab ahaan aad waxyaalo badan ugu fulinaysaan siyaasad dunyawii ah oo aad dembi kaga gelaysaan Rabbiga? Hoogay, waa khiyaano weyn, waana marin-habaabin soo jiidasho leh, oo qabsata maanka marka dad hore runta u yiqiin ay qaabka cibaado u maleeyaan inuu yahay ruuxdeeda iyo xooggeeda; marka ay u haystaan in ay taajir yihiin, hanti badanna ku bateen, oo aanay waxba u baahnayn, halka run ahaantii ay wax walba u baahan yihiin.’” Testimonies, volume 8, 249, 250.